

21 Ιουλίου, 1989

(Α. ΛΟΪΖΟΥ, Π., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ,
ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ,
ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ,

Εφεσείων - Αιτητής,

' ν.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Εφεσιβλήτων - Καθ' ων η Αίτηση.

(Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 753)

Τροχαία Μεταφορά — Ο Περί Ρυθμίσεως Τροχαίας Μεταφοράς Νόμος, 1982, Άρθρο 5(9) — Κατά πόσο εφαρμόζεται επί αυτοκινήτων εκμισθουμένων άνευ οδηγού — Καταφατική η απάντηση στο ερώτημα.

- Γενικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου — Δέουσα έρευνα — Τροχαία Μεταφορά — Ο Περί Ρυθμίσεως Τροχαίας Μεταφοράς Νόμος, 1982, Άρθρα 10(2) και 5(14) — Εκμίσθωση αυτοκινήτων οδηγουμένων άνευ οδηγού — Παράλειψη λήψεως απόψεων Τμήματος Χερσαίων Μεταφορών και Κ.Ο.Τ. — Εφόσον η σχετική Αίτηση για Άδεια απορρίφθηκε με αιτιολογία, ότι ο Αιτητής δεν ασκούσε ή είχε πρόθεση να ασκήσει την μεταφορική επιχείρηση, ως κύριο επάγγελμα, το αποτέλεσμα δεν μπορούσε εν πάση περιπτώσει να είχαν επηρεαστή από τις απόψεις των δύο τμημάτων.* 5
- Αιτιολογία διοικητικής πράξεως — Ανάγκη να είναι σαφής — Δεν είναι, όμως, απαραίτητο να αναφέρεται σε όλα τα στοιχεία, που έχουν ληφθεί υπόψη — Συμπεληρώνεται από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου.* 10
- Αιτιολογία διοικητικής πράξεως — Ανάγκη να είναι σαφής — Δεν είναι, όμως, απαραίτητο να αναφέρεται σε όλα τα στοιχεία, που έχουν ληφθεί υπόψη — Συμπεληρώνεται από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου.* 15

Η Αίτηση του Εφεσειόντα για 11 Άδειες οχημάτων εκμισθουμένων άνευ οδηγού απορρίφθηκε, γιατί η Αρχή δεν ικανοποιήθηκε ότι ο Εφεσειών ασκούσε ή είχε πρόθεση να ασκήσει τη μεταφορική επιχείρηση, ως κύριο επάγγελμα. 20

Η Αίτηση Ακυρώσεως του Εφεσείοντος απορρίφθηκε. Ο Εφεσείων καταχώρησε την παρούσα Έφεση.

Ο Εφεσείων υπεστήριξε ότι:

- 5
- α) Το Άρθρο 5(9) του Περί Ρυθμίσεως Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου, 1982, δεν εφαρμόζεται επί αυτοκινήτων εκμισθουμένων άνευ οδηγού.
- 10
- β) Η επίδικη απόφαση δεν ήταν δεόντως αιτιολογημένη.
- γ) Η Αναθεωρητική Αρχή Αδειών παρέλειψε να λάβει υπόψη τις απόψεις του Τμήματος Χερσαίων Μεταφορών και του Κ.Ο.Τ.
- 15
- δ) Τα ενώπιον της Αρχής στοιχεία δεν δικαιολογούσαν το συμπέρασμα ότι ο Εφεσείων δεν ασκούσε ή είχε πρόθεση να ασκήσει την μεταφορική επιχείρηση, ως κύριο επάγγελμα.

20

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την Έφεση, αφ' ενός μεν διαπίστωσε, ότι εν πάση περιπτώσει τα υπό (γ) και (δ) παράπονα δεν ευσταθούν εξ απόψεως πραγματικής, αφ' ετέρου δεν ανέπτυξε τις νομικές αρχές, που προκύπτουν από τα πιο πάνω περιληπτικά σημειώματα.

25

Η Έφεση απορρίπτεται. Ουδεμία διαταγή για έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

30

Λ. Π. Λουκαΐδης Λτδ ν. Δημοκρατίας και Άλλων (1987) 3 Α.Α.Δ. 1511,

Παπαλεοντίου ν. Δημοκρατίας (1967) 3 Α.Α.Δ. 624,

Κυριακίδης ν. Δημοκρατίας (1976) 3 Α.Α.Δ. 364,

35

Χατζηγλεάνθους ν. Δημοκρατίας (1983) 3 Α.Α.Δ. 810,

Πετρίδης ν. Δημοκρατίας (1983) 3 Α.Α.Δ. 216,

Strata Tours Ltd ν. Δημοκρατίας (1985) 3 Α.Α.Δ. 2560,

40

Χρίστου ν. Δημοκρατίας (1986) 3 Α.Α.Δ. 89,

Alona Co - Operative Society ν. Δημοκρατίας (1986) 3 Α.Α.Δ. 222,

Σταύρου ν. Δημοκρατίας (1987) 3 Α.Α.Δ. 725.

Έφεση.

5

Έφεση εναντίον της απόφασης Δικαστού του Ανωτάτου Δικαστηρίου (Πικίη, Δ.), η οποία εξεδόθη στις 8 Οκτωβρίου 1987 (Προσφυγή Αρ. 801/85) (1987) 3 C.L.R. 1516, με την οποία απέρριψε την προσφυγή του εφεσεϊόντος εναντίον της άρνησης των καθ' ων η αίτηση, να χορηγήσουν άδειες οχημάτων εκμισθωμένων άνευ οδηγού.

10

Χρ. Κληρίδης, για τον Εφεσεϊόντα.

15

Στ. Ιωαννίδου (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β΄, για τους Εφεσίβλητους.

Α. ΛΟΪΖΟΥ, Π.: Η Απόφαση του Δικαστηρίου θα δοθεί από το Δικαστή κ. Χρυσοστομή.

20

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.: Η παρούσα έφεση αφορά απόφαση Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου, με την οποία επικύρωσε απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών, ημερ. 3.7.85, να μη χορηγήσει στον Εφεσεϊόντα Αιτητή 11 άδειες οχημάτων εκμισθωμένων άνευ οδηγού, γνωστών σαν αυτοκινήτων "Ζ".

25

Ο Πρωτόδικος Δικαστής απέρριψε την προσφυγή για δυο βασικά λόγους:

30

(1) Γιατί δεν αποδέκτηκε την εισήγηση πως η αρμόδια αρχή πλανήθηκε νομικά επειδή στην περίπτωση οχημάτων εκμισθωμένων άνευ οδηγού, εφάρμοσε τις πρόνοιες Άρθρου 5 του εδαφίου 9 του Νόμου 9/82.

35

(2) Γιατί δεν αποδέκτηκε πως η αρμόδια αρχή πλανήθηκε περί τα πράγματα, όταν κατάληξε στην επίδικη απόφαση, πως ο αιτητής δεν ικανοποιούσε τις προϋποθέσεις που τάσσει το Άρθρο 5, εδάφιο 9 του Νόμου 9/82.

40

Τα γεγονότα της υπόθεσης είναι σε συντομία τα ακόλουθα:

Στις 11.4.83, ο αιτητής υπόβαλε 11 αιτήσεις στην καθ' ης η αίτηση 3 για χορήγηση αδειών οδικής χρήσης για αυτοκίνητα "Z" (τεκμήρια 1-11. Στις 12.5.83, ο Ελεγκτής Μεταφορών του Τμήματος Χερσαίων Μεταφορών ετοίμασε έκθεση σχετική με τις πιο πάνω αναφερόμενες αιτήσεις (τεκμήριο 12). Η καθ' ης η αίτηση 3 εξέτασε τις πιο πάνω αιτήσεις και τις απόρριψε (τεκμήριο 14). Εναντίον της απόφασης της καθ' ης η αίτηση 3 υποβλήθηκε ιεραρχική προσφυγή στην καθ' ης η αίτηση 2 (τεκμήριο 15). Πραγματοποιήθηκαν 3 συνεδρίες και στις 17.5.85 η καθ' ης η αίτηση 2 απόφασισε την απόρριψη της ιεραρχικής προσφυγής, γιατί ο προσφεύγων δεν ικανοποιούσε τις προϋποθέσεις που τάσσει το Άρθρο 5, εδάφιο 9 του Νόμου 9/82 (τεκμήρια 16, 17, 18). Παρενθετικά μπορεί να ειπωθεί πως, ο λόγος της απόρριψης της ιεραρχικής προσφυγής είναι διαφορετικός από το λόγο απόρριψης της αίτησης του αιτητή από την καθ' ης η αίτηση 3 και τούτο είναι επιτρεπτό από το Νόμο. Στις 17.5.85, η καθ' ης η αίτηση 2 κοινοποίησε το περιεχόμενο της απόφασής της στον αιτητή (τεκμήριο 19), εναντίον της οποίας ο αιτητής καταχώρησε την παρούσα προσφυγή.

Η επίδικη απόφαση της καθ' ης η αίτηση 3 έχει ως ακολούθως:

"Η Αναθεωρητική Αρχή Αδειών αφού μελέτησε όλα τα στοιχεία των σχετικών φακέλων και όλα όσα έχουν λεχθεί εκ μέρους του δικηγόρου του προσφεύγοντα, αποφασίζει την απόρριψη της προσφυγής, γιατί ο προσφεύγων δεν ικανοποιεί τις προϋποθέσεις που τάσσει το Άρθρο 5, εδάφιο 9 του Νόμου".

Οι λόγοι εφέσεως περιορίστηκαν και μπορούν να συνοψισθούν ως ακολούθως:

(1) Ο Πρωτόδικος Δικαστής ερμήνευσε λανθασμένα το Άρθρο 5 του Νόμου 9/82.

(2) Δεν υπήρξε η δέουσα έρευνα γιατί οι καθ'ων η αίτηση παράλειψαν να πάρουν τις απόψεις του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και του Τμήματος Χερσαίων Μεταφορών.

(3) Η αιτιολογία της υπό κρίση απόφασης είναι λανθασμένη.

Όσον αφορά τον πρώτο λόγο εφέσεως, ο δικηγόρος του αιτητή εισηγήθηκε πως το Άρθρο 5(9) του Νόμου 9/82, λανθασμένα εφαρμόστηκε στα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης από τον Πρωτόδικο Δικαστή, γιατί το εδάφιο τούτο προνοεί ρητά πως εφαρμόζεται σε “οχήματα δημοσίας χρήσεως” και πως σ’αυτή την κατηγορία οχημάτων δεν περιλαμβάνονται τα οχήματα “Ζ”, όπως προκύπτει από τον ορισμό “οχήματα δημοσίας χρήσεως”, που αναφέρεται στα Άρθρα 2(1) του Νόμου 9/82 και 2(1) Των Περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμων του 1972 (Νόμος 86/72).

Ο σκοπός του Νόμου, όπως προκύπτει από τις πρόνοιές του και ιδιαίτερα από τον ορισμό “όχημα εκμισθούμενο άνευ οδηγού” και τις πρόνοιες του Άρθρου 5, είναι σαφής και από το κείμενό του δεν δημιουργείται καμιά αμφιβολία, πως, τα οχήματα που εκμισθώνονται χωρίς οδηγό, αναμφίβολα εμπίπτουν στην κατηγορία οχημάτων δημοσίας χρήσεως και στις πρόνοιες του Άρθρου 5. Κατά συνέπεια άδειες οδικής χρήσεως δεν πρέπει να χορηγούνται σε ιδιοκτήτες οχημάτων που εκμισθώνονται χωρίς οδηγό, που δεν πείθουν την αρμόδια αρχή ότι “μετέρχονται ή προτίθενται όπως μετέλθουν τη μεταφορική επιχείρηση ως κύριον αυτών επάγγελμα”.

Η απόφαση του Πρωτόδικου Δικαστή στην **Λ. Π. Λουκαΐδης Ατδ ν. Δημοκρατίας και Άλλων** (1987) 3 Α.Α.Δ. 1511 που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της πρωτόδικης απόφασης στην παρούσα προσφυγή, αναφέρει τα ακόλουθα στη σελ. 1514 τα οποία μας βρίσκουν σύμφωνους:

“Paragraph (d) of section 5(6) specifically categorises ‘Z’ cars as falling in that class of vehicles. It would be strange if ‘Z’ cars were excluded from the ambit of s. 5(9) as it would defy the uniform objective of the legislature to make every species of road transport the business of a professional class having road transport as their main occupation.

In my judgment it is clear beyond doubt that ‘Z’ cars are covered by s. 5(9) and subject to its provisions”.

Για τους πιο πάνω λόγους ο πρώτος λόγος εφέσεως δεν ευσταθεί.

5 Ο δεύτερος λόγος εφέσεως αφορά τον ισχυρισμό πως η αρμόδια αρχή παράλειψε να πάρει τις απόψεις του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και του Τμήματος Χερσαίων Μεταφορών, όπως ήταν η υποχρέωσή της σύμφωνα με τα άρθρα 10(2) και 5(14) του Νόμου 9/82. Ο δικηγόρος του αιτητή διευκρίνισε πως το Τμήμα Χερσαίων Μεταφορών, περιορίστηκε σε έκθεση γεγονότων και δεν έκαμε εισηγήσεις προς την αρμόδια αρχή, που αν γίνοντο, ίσως η απόφασή της να ήταν διαφορετική.

10 Η δέουσα έρευνά είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την εγκυρότητα της διοικητικής πράξης ή απόφασης και το διοικητικό όργανο έχει καθήκον να διενεργήσει την αναγκαία έρευνα για να εξακριβώσει τα ορθά γεγονότα πάνω στα οποία η σχετική νομοθεσία θα εφαρμοστεί.

20 Η αρμόδια αρχή κατά την εξέταση της υπό κρίση υπόθεσης είχαν ενώπιόν της, μεταξύ άλλων, την έκθεση του Ελεγκτή Μεταφορών του Τμήματος Χερσαίων Μεταφορών (τεκμήριο 12) και τις απόψεις του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, που λήφθηκαν προφορικά στη συνεδρία της στις 29.3.84 (τεκμήριο Γ). Συνεπώς, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό πως δεν έγινε η δέουσα έρευνα ή πως η αρμόδια αρχή δεν είχε ενώπιόν της τις απόψεις των δύο τμημάτων και τα ορθά γεγονότα.

25 Ανεξάρτητα όμως, με το αν και κατά πόσον οι απόψεις που εκφράστηκαν από τα δύο τμήματα ήταν ικανοποιητικές ή όχι, θα πρέπει να ειπωθεί, πως η ιεραρχική προσφυγή του αιτητή απορρίφθηκε για λόγους που είναι ανεξάρτητοι με τις οποιεσδήποτε απόψεις των δύο τμημάτων και το αποτέλεσμα, έτσι και αλλιώς δεν μπορούσε να είχε επηρεαστεί από τις οποιεσδήποτε απόψεις των δύο τμημάτων. Συνεπώς ούτε και αυτός ο λόγος δεν μπορεί να ευσταθήσει.

35 Ο τρίτος λόγος εφέσεως αφορά τον ισχυρισμό πως δεν υπήρξε η δέουσα αιτιολογία από μέρους της αρμόδιας αρχής που να δικαιολογεί τη λήψη της υπό κρίση απόφασης. Πιο συγκεκριμένα, ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίστηκε πως η αρμόδια αρχή δεν έκαμε ευρήματα και πως από την επίδικη απόφαση δεν μπορεί να γίνει αντιληπτό ποια από τις δυο προϋποθέσεις του άρθρου 40 5(9) του Νόμου δεν ικανοποιεί ο αιτητής.

Είναι θεμελιώδης αρχή του Διοικητικού Δικαίου ότι απουσία δέουσας αιτιολογίας σε μια απόφαση της Διοίκησης αποτελεί λόγο ακύρωσης της απόφασης αυτής. Η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής και ικανοποιητική για να βοηθά το δικαστήριο στην άσκηση δικαστικού ελέγχου της απόφασης.

5

Δεν είναι όμως αναγκαίο να αναφέρονται στην αιτιολογία της απόφασης όλα τα στοιχεία που λήφθηκαν υπόψη και αξιολογήθηκαν από τη Διοίκηση. Η αιτιολογία μιας διοικητικής πράξης μπορεί ν' αναπληρωθεί ή να συμπληρωθεί από το υλικό των σχετικών φακέλων της Διοίκησης που βρίσκονται ενώπιόν της. (Βλ. *Παπαλεοντίου ν. Δημοκρατίας* (1967) 3 Α.Α.Δ. 624, *Κυριακίδης ν. Δημοκρατίας* (1976) 3 Α.Α.Δ. 364, *Χατζηγελένθους ν. Δημοκρατίας* (1983) 3 Α.Α.Δ. 810, *Πετρίδης ν. Δημοκρατίας* (1983) 3 Α.Α.Δ. 216, *Strata Tours Ltd ν. Δημοκρατίας* (1985) 3 Α.Α.Δ. 2560, *Χρίστου ν. Δημοκρατίας* (1986) 3 Α.Α.Δ. 89, *Alona Co - Operative Society ν. Δημοκρατίας* (1986) 3 Α.Α.Δ. 222, *Σταύρου ν. Δημοκρατίας* (1987) 3 Α.Α.Δ. 725).

10

15

Λαμβάνοντας υπόψη την επίδικη απόφαση και τα τεκμήρια στα οποία έχουμε αναφερθεί και τα οποία ήταν ενώπιον της αρμόδιας αρχής κατά τη λήψη της επίδικης απόφασης και ιδιαιτέρως τα τεκμήρια 12, 13 και 14, καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως, συμπληρώνουν την αιτιολογία της επίδικης απόφασης, η φρασεολογία της οποίας υποδηλεί πως ο αιτητής, που είχε το βάρος της απόδειξης, δεν ικανοποίησε την αρμόδια αρχή πως και οι δυο προϋποθέσεις που θέτει το Άρθρο 59 του Νόμου 9/85 είχαν ικανοποιηθεί.

20

25

Επιπλέον, δεν συμφωνούμε με τον ισχυρισμό της ανυπαρξίας γεγονότων πάνω στα οποία στηρίχθηκε η επίδικη απόφαση. Έχουμε τη γνώμη πως η αρμόδια αρχή, κατά τη λήψη της επίδικης απόφασης, είχε ενώπιόν της επαρκή γεγονότα πως ο αιτητής κατά τον ουσιώδη χρόνο δεν είχε και ούτε είχε πρόθεση να έχει, τη μεταφορική επιχείρηση αυτοκινήτων "Ζ" σαν το κύριό του επάγγελμα. Εκτός από την Έκθεση του Τμήματος Χερσαίων Μεταφορών (τεκμήριο 12), όπου αναφέρεται πως ο αιτητής, εκτός από τις ενοικιάσεις αυτοκινήτων "Ζ", ασχολείται κυρίως με πωλήσεις αυτοκινήτων και τράκτορ και πως διατηρεί γκαράζ, η αρμόδια αρχή είχε ενώπιόν της και την κατάθεση του αιτητή (τεκμήριο 16), από την οποία φαίνεται καθαρά πως ο αιτητής ασχολείται κυρίως με άλλες επιχειρήσεις.

30

35

40

5 Επιπλέον, δεν υπήρξε κανένας ισχυρισμός από μέρους του αιτητή, πως είχε πρόθεση να κάμει τη μεταφορική επιχείρηση αυτοκινήτων “Ζ” το κύριο του επάγγελμα. Ακόμα, η θέση αυτή ισχυροποιείται και από το γεγονός ότι ο αιτητής επώλησε δυο αυτοκίνητα “Ζ” ενώ το τρίτο που του απόμεινε, το ενοικιάζει με ετήσια βάση σε ξενοδοχειακή επιχείρηση.

10 Συνεπώς, η αρμόδια αρχή, καταλήγοντας στην επίδικη απόφαση, ενέργησε ορθά μέσα στα πλαίσια της διακριτικής της ευχέρειας και απορρίπτουμε τον ισχυρισμό πως ενήργησε με πλάνη περί το Νόμο ή τα πράγματα.

15 Για τους πιο πάνω λόγους, η έφεση απορρίπτεται και η επίδικη απόφαση επικυρώνεται.

Δεν επιδικάζονται έξοδα.

*Η έφεση απορρίπτεται χωρίς
έξοδα.*